

KATEDRA HISTORIE, SEKCE ARCHEOLOGIE
POSUDEK VEDOUcíHO PRÁCE NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI

Autor: Josef Dubec

Titul: Halštatské depoty v západnej časti Slovenska

Rok: 2023

Počet stran (příloh): celkem 113 stran, 59 stran textu s vloženými obrázky, 9 stran zdrojů literatury (154 položek), 21 stran katalogu, 23 stran kresebných a fotografických příloh

Vedoucí práce: doc. Mgr. Martin Golec, Ph.D.

Oponent: Mgr. Radoslav Čambal, PhD.

Hodnotící kritéria

Hodnocení

Volba tématu, originalita, přínos práce:

A

Práce je originální a představuje vhodné téma, které v takové podobě nebylo představeno. Bakalářská práce si klade za cíl monitorovat depoty doby halštatské (800–450 př. Kr.) na západní části Slovenska. Depoty byly sice většinou separátně publikované např. J. Paulíkem, manžely Duškovými, E. Studeníkovou, M. Novotnou, R. Čambalem, E. Makarovou a F. Ondrkálem; ale doposud chybí souhrnné posouzení. Téma zejména kovových depozit představuje velmi nevytěžený chronologický potenciál, zejména při faktu, že v hrobech se v tomto teritoriu kovové předměty téměř vůbec nevyskytují. Chronologický a dále širší kulturní přínos se nabízí.

Práce s prameny, kritika a interpretace:

C

Diplomant monitoruje celkem 16 jistých a 4 potencionální či problémové depoty. Základním pramenem jsou publikované depoty, pouze ve 3 případech (Istebné – „Hrádok“, Krásna Hôrka a Žažkov) byly depoty fyzicky revidovány ve sbírkových fondech. Dva depoty nejsou vedeny ve sbírkových fondech vůbec (Smolenice 7 – „Molpír“ a Nitrianské Rudno – „Predný Rokoš“). 1 diskutabilní depot diplomant zařadil mezi hroby (Hurbanovo). Je na škodu práce, že diplomant nenavázal na kvalitně publikované depoty s kresebnou a fotografickou dokumentací (např. nedávno publikované depoty Smolenice 1–6 – „Molpír“ a Buková/Smolenice – „Záruby“. U starších publikací mohl připojit nové fotografie k starším kresbám (např. u prací E. Studeníkové). Nově fotografované depoty bohužel nemají kvalitu standardně publikovaných příloh (Istebné – „Hrádok“ a Krásna Hôrka), předměty jsou vyobrazené malé, nejsou správně orientované, nemají vkreslené profily, nejsou doplněné kresbami). U depotu ze Žažkova nejde o standardní přílohu, ale spíše pracovní přehledku (chybí dokonce čísla nálezů). Jako správné lze shledat rozdělení depotů na dvě skupiny: jisté depoty (č. 1–16) a nejisté, neověřitelné, s nedostatečnými údaji (č. 17–20). Pozitivně lze hodnotit vypracování položkového katalogu s metrologickými údaji. Diplomant téma depotů uchopil v zásadě správně a pochopil cíl práce.

Práce se sekundární literaturou, bibliografie:

B

Sekundární literatura je základním pramenem práce. 154 položek obsáhlo dostatečně téma v prostoru Slovenska. Diplomant cituje správně a přiměřeně na správných místech. Přesah práce do sousedních oblastí není součástí předloženého textu, což je u tématu na škodu, chybí také přehled depotů slovenských a sousedních oblastí nebo depoty vs. další slovenské halštatské lokality.

Metodologie a argumentace:

C

Ke škodě předložené práce je včasné neujasnění si správné struktury práce, navazujících a povinných částí, tj. logicky seřazených kapitol; diplomant strukturu měnil a doplňoval na zásah vedoucího ještě ne dlouho před dokončením.

Největší slabinou práce tak je zanesení kompilovaných informací o jednotlivých depotech do kap. 8, kde v položce „interpretácie a analógie“ smíchal všechny typy starších informací dohromady s novými názory diplomanta z další sekundární literatury. Zde měly být však uvedeny jen dosavadní shrnutí k lokalitám a ty jasně oddělené od kapitol následujících. Tato podoba práce byla předložena ne dlouho před odevzdáním a nešlo ji již přepracovat. Proti tomu kapitola 9 chronologie měla být hlavní částí práce a je jen krátkým hrnutím bez podrobné argumentace o jednotlivých typech předmětů – jejich postavení v širším územním rozsahu přesahující Slovensko. Z takto postavené struktury pak není jasné, jak k datacím diplomant přišel, co je převzatý

úsudek a co nově odhalená a kriticky posouzená struktura. Obr. 11 a 12 jsou pak hlavním výsledkem práce a evidentně nabízejí velmi zajímavý pohled na chronologii. Ta pak bohužel následně nebyla řádně (graficky) včleněna do interpretační chronologické tabulky doby halštatské pro Slovensko, diplomant pouze přebírá návrh chronologie pro sousední Moravu (obr. 10).

Vedle ne vhodně vedené struktury chronologické části se podařilo do práce včlenit návrh typů depotů podle funkce, které vykazují na západním Slovensku značnou pestrost. V kap. 10 tak shrnuje depoty kuchyňko-servírovací, šperkové, depoty plastik, zbraní, koňského postroje, řemeslné a četné depoty kombinované. Bohužel i nedostatek času se podepsal právě na této kapitole, která mohla být propracovanější, a šlo pracovat s dalšími regiony, které nabízejí nové výsledky (Morava, Maďarsko, Polsko). Symbolický smysl depotů opět zůstal jen v hrubších obrysech. Zejména lokalita Šterusy – „Orlie skaly“ jsou velmi vzácným depotem plastik zvířat (mj. i bronzových koní) a lokalita může spíše než depotem být svatyní po vzoru Burkováku u Nemějc v jižních Čechách. Sociální pozadí depotů pak v samostatné kapitole nenajdeme, zde je pak nesporně cenná lokalita knížecího centra Smolenice – „Molpír“ s kumulací depotů na akropoli. Situace poukazuje na místní specializovanou výrobu.

Struktura a forma, jazykové zpracování:

B

Práce prošla řadou korektur vedoucího práce a předložená verze je uspokojující. I tak se ale dá odhalit řada detailů, například nedodržení jednotné formy citačních odkazů, u příloh nejsou citace v kurzivě. Číslování na titulní straně, zdvojení číslování kap. 9.1, ad.

Celková navržená známka:

C

I přes veškeré výhrady je předložená práce dohotovená, přehledná a má svoji velkou informační hodnotu. Je dobrým základem pro bádání o tomto tématu a skrývá další potenciál.

Témata pro obhajobu, průběh obhajoby:

1. Dokážete rámcově porovnat chronologii depotů západního Slovenska a Moravy v době halštatské?
2. Lze pohovořit o sociální úloze depotů na akropoli hradiště Smolenice – „Molpír“ v nadregionálních souvislostech?

Další poznámky, etc.: Práce by mohla vyjít v přepracované formě jako studie; například ve Zborníku Slovenského národního múzea.

Práce prošla kontrolou plagiátorství. Není plagiát.

Datum: 4. srpen 2023

Podpis vedoucího práce: